

Sygn. akt **XXV C 1076/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Anna Zalewska

Protokolant: sekr. sąd. Paulina Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 października 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa W. O., J. O.

przeciwko (...) Bank SA w W.

o stwierdzenie nieważności umowy

orzeka

I. Powództwo oddala,

II. Odstępuje od obciążenia powódki W. O. kosztami postępowania,

III. Zasądza od powoda J. O. na rzecz pozwanego (...) Bank SA w W. kwotę 10.817,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XXVC 1076/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 lutego 2017 r. (data prezentaty – k. 2-17) skierowanym przeciwko (...) Bank S.A z siedzibą w W. powodowie W. O. i J. O. wniesli o wydanie orzeczenia stwierdzającego nieważność od samego początku umowy kredytowej nr (...) z dnia 19 października 2009r. między powodami a pozwanym (...) Bank S.A jako następcą prawnym (...) Bank S.A (...) Oddziału w Ł. (nieważność ex tunc) z powodu wad oświadczenia woli oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem sześciokrotności stawki określonej według nowo obowiązujących przepisów.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powodowie wskazali, że 19 października 2009r. zawarli z (...) Bank Spółką Akcyjną (poprzednikiem prawnym pozwanego) umowę kredytu hipotecznego nr (...), na podstawie której Bank udzielił powodom kredytu hipotecznego na kwotę 345 358,90 zł.

Zdaniem powodów łącząca strony umowa kredytowa została zawarta pod wpływem błędu i podstępów z przyczyn leżących po stronie pozwanego, o których powodowie dowiedzieli się w lipcu 2016 r w czasie przeglądania swojej umowy kredytowej oraz dokumentacji kredytowej. Gdyby powodowie nie działali pod wpływem błędów wynikających z treści wzorca umowy przedłożonej przez Bank, nie złożyliby oświadczenia zmierzającego do zawarcia umowy kredytowej. Strona powodowa wskazała, że bank świadomie wprowadził powodów w błąd poprzez błędne wyliczenie Całkowitego Kosztu Kredytu (CKK) oraz Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania (RRSO), gdyż zniżył wyliczenie tych wartości w umowie, skutkiem czego kredyt przedstawiał się znacząco atrakcyjniej, niż był w rzeczywistości.

Wartość CKK została podana jako 324 410,50 zł, a w rzeczywistości jest to kwota 341 201,22 zł, zaś wartość RRSO został podana jako 11,10%, a w rzeczywistości wynosi 13,30 %.

Ponadto, strona powodowa zarzuciła pozwanemu, że naruszył art. 69 ust. 2 pkt. o ustawy prawo bankowe poprzez nie podanie wszelkich informacji o prowizjach oraz opłatach bezpośrednia w umowie.

Co więcej, powodowie zarzucili pozwanemu, że nie podał w umowie wysokości rat kapitałowo – odsetkowych, a tym samym nie podał czytelnych zasad spłaty kredytu.

Powodowie nie zostali również poinformowani przez pozwanego, że ten odbiera klientom prawo bezpośredniego kontaktu z organami decyzyjnymi banku, a współpraca będzie odbywać się wyłącznie drogą korespondencji pocztowej lub za pośrednictwem infolinii. Takie działania Banku naruszały dobre obyczaje przyjęte w obrocie gospodarczym.

Dowiedziawszy się o błędach, powodowie złożyli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli, mocą których zawarli umowę kredytową.

W odpowiedzi na pozew z dnia 04 maja 2017 r. (data prezentaty – k. 113-125) pozwany (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany w pierwszej kolejności podniósł zarzut braku po stronie powodów interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieważności umowy w sytuacji, gdy przysługują im środki prawne dalej idące.

Po drugie pozwany podniósł, że oświadczenia nie o uchyleniu się przez powodów od skutków zawarcia przedmiotowej umowy nie sposób uznać gdyż powodowie nie działali pod wpływem jakiegokolwiek błędu. Podpisując umowę złożył oświadczenia w niej zawarte, m.in. że są świadomi ryzyka związanego ze zmianą oprocentowania. Treść tych oświadczeń niweczy twierdzenia co do wprowadzenia przez Bank w błąd powoda, w szczególności o wysokości CKK i RRSO. Co więcej, ustawa nie przewiduje sankcji w postaci możliwości uchylenia się od skutków oświadczenia woli na podstawie błędu, nawet w przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości w obliczeniu wartości CKK i RRSO, parametry te bowiem nie stanowią treści umowy kredytu, w konsekwencji nie mogą stanowić przedmiotu błędu co do treści czynności prawnej. Powód nie udowodnił też, że powoływany przez niego błąd był istotny, bowiem nie ma uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że gdyby powód znał prawidłowe – w swoje ocenie – CKK lub RRSO, to nie zawarłby umowy z pozwanym.

Za kompletnie chybione i miejscami absurdalne pozwany uznał zarzuty pozwu odnoszące się do rzekomego naruszenia przez Pozwanego art. 69 ust. 2 pkt 9 ustawy - Prawo bankowe, niewskazania w umowie kredytu wysokości rat kapitałowo-odsetkowych oraz odebrania klientom prawa bezpośredniego kontaktu z organami decyzyjnymi banku.

Ponadto, pozwany stanął na stanowisku, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak jest jakichkolwiek obiektywnie uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że powodowie działali pod wpływem błędu prawnie relewantnego (art. 84 §1 k.c), czy też pod wpływem błędu wywołanego przez pozwanego podstępnie (art. 86 §1 k.c). Pozwany wskazuje również, że oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych złożone przez powodów było nieskuteczne.

Tym samym powodowie nie mieli uprawnienia do uchylenia się do skutków prawnych zawartej przez siebie umowy kredytu i oświadczenie w tym przedmiocie było bezskuteczne. Niezależnie od tego pozwany podniósł, że powodowie nie udowodnił kiedy dowiedzieli się o rzekomym błędzie. Pozwany wskazał, że twierdzenia powodów w powyższej kwestii są całkowicie niewiarygodne, a powodowie w żaden sposób nie uzasadnili, nie mówiąc o wykazaniu dlaczego rzekome wykrycie przez nich błędu nastąpić miało dopiero w lipcu 2016r., w szczególności, że powodowie okazje przeglądając umowę kredytu chociażby w dacie jej zawarcia, jak i przez prawie siedem lat po jej zawarciu.

Co więcej, pozwany wskazał, że powodowie nie działali pod wpływem błędu w rozumieniu art. 84 k.c, a tym bardziej bezzasadny jest zarzut podstępnego działania pozwanego. Pozwany wskazał, że aby strona skutecznie uchyliła się od skutków złożonego oświadczenia woli, konieczne jest aby łącznie spełnione zostały trzy przesłanki: element

intencjonalny, element materialny oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy złożeniem oświadczenia woli a pozostawianiem przez składającego w takim błędzie.

W niniejszej sprawie, nawet jeżeli przyjąć, że rzekomy błąd w wyliczeniach CKK i RRSO miał miejsce nie wystąpiły co najmniej dwie z trzech przesłanek. Po pierwsze, pozwany nie działał umyślnie z zamiarem wprowadzenia powodów w błąd. Po drugie, między błędem w jakim znajdowali się powodowie oraz zawarciem przez nich umowy kredytu nie zachodził związek przyczynowy.

Pismem złożonym na rozprawie w dniu 11 stycznia 2017r. (k. 1178-183), w którym na podstawie art. 191 k.p.c., obok dotychczasowego roszczenia wniosła powództwo o zapłatę w związku z którym wniosła o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 200 800 zł wraz z odsetkami przewidzianymi treścią przepisu art. 481 k.c, liczonymi od dnia wniesienia pozwu z dnia 2 lutego 2017r. do dnia zapłaty.

Postanowieniem z dnia 29 marca 2018r. (k. 189) Sąd wyłączył od osobnego rozpoznania żądanie o zapłatę.

Ponadto, w toku rozprawy w dniu 29 marca 2018r. (k. 189 verte) pełnomocnik strony powodowej oświadczył, iż powódka uznaje powództwo, uznaje wszelkie roszczenie związane z zwrotem kapitału, który otrzymała w związku z zawarciem przedmiotowej umowy. Wskazał, że w niniejszym postępowaniu jest dochodzone ustalenie czy umowa została ważnie zawarta bądź nie. Oświadczył, iż powódka zobowiązuje się w całości zwrócić kapitał. Samo roszczenie o ustalenie, że do zawarcia umowy ważnie nie doszło jest najdalej idącym roszczeniem w zakresie stosunku prawnego między stronami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Miedzy stronami doszło do zawarcia umowy kredytowej. W dniu 19 października 2009 r. powodowie zawarli z (...) Bank S.A. (...) Oddział w Ł. umowę kredytu hipotecznego nr (...). Na mocy tej umowy Bank udzielił powodom kredytu w kwocie 345 358,90 zł, przy założeniu. W umowie postanowiono, że spłata kredytu następuje w 180 miesięcznych ratach malejących kapitałowo-odsetkowych. W umowie wskazano również, że wysokość rat odsetkowych zostanie określona w harmonogramie spłat, który zostanie wysłany następnego dnia roboczego po dniu uruchomienia poszczególnych transz kredytu oraz że rzeczywista wysokość rat kapitałowo-odsetkowych zostanie określona w harmonogramie spłat po wypłacie całości kredytu (§ 7 umowy umowy).

Kredyt przeznaczony był na:

- na spłatę kredytu hipotecznego w wysokości 9 000 zł w Banku (...) w Ł., umowa nr (...) z dnia 07/09/2000 , na spłatę kredytu hipotecznego w wysokości 10 800,00 złotych w Banku (...) w Ł., umowa nr (...) z dnia 13/07/2001, na uiszczenie składki z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty wartości nieruchomości w wysokości 8 633,97 złotych, na pokrycie składek ubezpieczeniowych w wysokości 35 215,89 złotych, na uiszczenie kosztów związanych z ustanowieniem hipoteki zabezpieczającej spłatę kredytu w wysokości 472,96 złotych, na uiszczenie składki z tytułu Pakietowego Ubezpieczenia na wypadek odmowy wpisu hipoteki w wysokości 1 036.08 złotych, na spłatę pozostałych zobowiązań finansowych wynikających z wniosku kredytowego Kredytobiorcy na r-ek Kredytobiorcy w wysokości 12 568,00 złotych, na dowolny cel konsumpcyjny Kredytobiorcy na r-ek Kredytobiorcy w wysokości 125 284,00 złotych, na spłatę kredytu w (...) SA, umowa nr (...) z dnia 27/05/2008 w wysokości 11 992,00 złotych , na spłatę kredytu w (...) Bank (...) SA, umowa nr (...) z dnia 25/09/2008 w wysokości 31 568,00 złotych, na spłatę kredytu w (...) Banku, umowa nr (...) z dnia 17/12/2007 w wysokości 17 011,00 złotych , na spłatę kredytu w (...)Banku, umowa nr (...) z dnia 19/02/2009 w wysokości 16 777,00 złotych, na spłatę kredytu w (...) Banku, umowa nr (...) z dnia 30/06/2008 w wysokości 27 082.00 złotych, na spłatę kredytu w (...), umowa nr (...) z dnia 24/01/2006 w wysokości 12 866,00 złotych, na spłatę karty kredytowej w (...) Banku SA w wysokości 6 809,00 złotych, na spłatę kredytu odnawialnego w (...) SA, w wysokości 5 315.00 złotych , na spłatę kredytu w (...) Banku SA, umowa nr (...) z dnia 14/05/2007 w wysokości 12928,00 złotych.

W umowie kredytu wskazano, że całkowity koszt kredytu (CKK) na dzień sporządzenia umowy wynosił 324 41050 zł, a ostateczna wysokość CKK uzależniona jest od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania (§ 1 ust. 6 umowy). Natomiast rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) została określona w umowie na 11,10%. Ostateczna wysokość RRSO uzależniona będzie od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania (§ 1 ust. 7 umowy).

Zawarta przez strony umowa nie podlegała rygorowi ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001 r. (§ 1 ust. 8 umowy) (umowa kredytowa nr (...) z dnia 19 października 2009 roku – k. 22-33).

Kredyt od roku 2011 nie był spłacany, w związku z czym pozwany Bank wypowiedział powódce umowę z dniem 30 stycznia 2012 roku.

Następnie 25 lutego 2013 r. powódka W. O. zawarła z (...) Bank S.A. ugodę długoterminową na okres dwóch lat. Z treści przedmiotowej umowy wynikało, że ówczesne zadłużenie wynosiło 410 808,51 zł, z czego odsetki karne stanowiły kwotę 80 185,33 zł (ugoda długoterminowa między powódką W. O. a (...) Bank S.A. z 25 lutego 2013 r.;- k. 34-36).

Przed w piśmie z dnia 06 listopada 2015r. zwróciła się do pozwanego z prośbą o przedłużenie ugody oraz umorzenie w całości odsetek karnych. Swoją prośbę powódka powtórzyła w kolejnym piśmie z dnia 15 marca 2016r. (pismo z dnia 06 listopada 2015r. – k. 38, pismo z dnia 15 marca 2016r. – k. 40).

W odpowiedzi na powyższe pozwany w piśmie z dnia 23 marca 2016r. poinformował powódkę, że nie wyraża zgody na umorzenie odsetek karnych i jednocześnie aprobuje dokonywanie dalszych dobrowolnych wpłat na poczet zadłużenia wynikającego z umowy kredytu (...) (pismo z dnia 23 marca 2016r. – k. 41).

W piśmie datowanym na dzień 27 września 2016 r. pełnomocnik powodów złożył wobec (...) Banku S.A. oświadczenie o uchyleniu się na podstawie art. 84 § 1

i 2 i 86 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 88 § 1 k.c. od skutków prawnych oświadczeń woli złożonych

w dniu 19 października 2009 r., którym to oświadczeniem powodowie zawarł umowę kredytową nr (...) z (...) Bankiem S.A. jako oświadczeniem złożonym pod wpływem błędu i podstępny co do treści czynności prawnej.

W przedmiotowym piśmie wskazano, że błąd ten miały znamiona błędu co do faktów i co do prawa, a Bank wprowadził celowo w błąd powodów. Istota błędów sprowadzała się do tego, że Bank w umowie kredytowej błędnie wyliczył całkowity koszt kredytu (CKK) i rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (RRSO) oraz z nie wskazał wysokości rat kapitałowo – odsetkowych. Ponadto, wskazano, że informacje o prowizjach i opłatach powinny zostać zawarte w bezpośrednio w umowie czego jednak nie uczyniono. Pełnomocnik powodów podał w piśmie, że gdyby powodowie wiedział o powyższych okolicznościach, to nie zawarłby przedmiotowej umowy (pismo pełnomocnika powoda z 27 września .2016 r. – k. 43-45).

W odpowiedzi na powyższe pismo (...) Bank S.A. w piśmie z 2 grudnia 2016 r. poinformował powodów, że nie uznaje za skuteczne oświadczenia z uwagi na fakt, że ewentualny błąd nie miał doniosłości prawnej, gdyż nie odnosił się do treści czynności prawnej oraz nie jest istotny, a w pozostałym zakresie Bank wypełnił obowiązki nałożone na niego przepisami prawa, m.in. art. 69 Prawa bankowego (pismo Banku z 2 grudnia 2016 r. – k. 47-49).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, które nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków J. I. oraz P. D. w zakresie w jakim starali się oni wykazać, że błąd na który wskazuje strona powodowa został wykryty przez powoda w roku 2016r. W pozostałym zakresie ich zeznania co do okoliczności, w których powodowie zdecydowali się wytoczyć powództwo w przedmiotowej sprawie. Zeznania tych osób we wskazanym zakresie korespondowały wzajemnie ze sobą

i z dowodami z dokumentów załączonych do akt sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powodów w części, w jakiej podali oni, że nie miał wiedzy na temat zasad i warunków udzielania kredytu, w sytuacji gdy powodowie w dacie zawierania umowy z pozwanym bankiem mieli szereg wierzitelności wynikających z innych kredytów.

Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu bankowości i finansów na okoliczności na okoliczność czy całkowity koszt kredytu i rzeczywista stopa oprocentowania w przedmiotowej umowie została wyliczona prawidłowo bądź nie, jeżeli nie to jaka to jest faktyczna kwota tych wartości, gdyż okoliczności, na jakie został zgłoszony ten dowód pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, w kontekście rodzaju roszczeń dochodzonych przez powoda pozwem.

Ponadto, Sąd oddalił wniosek powoda o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy o karnej przez Prokuraturę Okręgową w Szczecinie o popełnienie przestępstwa z art. 286 k.k. mają na uwadze, że wynik śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę w tej sprawie nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd postanowieniem z dnia 29 marca 2018 r. wyłączył do odrębnego rozpoznania nowe roszczenie powoda o zapłatę sformułowane w piśmie procesowym z dnia 5 stycznia 2018 r., mają na względzie, że zostało ono zgłoszone już po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego. Jego rozpoznanie w toku niniejszego postępowania wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia innych niż dotychczas faktów, co w konsekwencji sprzeciwiało się ekonomice procesowej.

Sąd zważył, co następuje:

Powodowie w sprawie niniejszej dochodzili roszczeń z tytułu błędu, w jaki zostali wprowadzeni przez pozwanego, z racji niezgodnego ze stanem faktycznym podania przez niego w łączącej strony umowy kredytowej całkowitego kosztu kredytu (CKK) oraz rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO) a także innych elementów umowy, które miały decydujący wpływ na zawarcie przedmiotowej umowy kredytowej przez powodów.

W pierwszej kolejności wskazania wymaga fakt, że oceniając żądanie przedmiotowego pozwu wskazać potrzeba, że domagając się ustalenia prawa lub stosunku prawnego na podstawie art. 189 k.p.c. powodowie powinni byli wykazać istnienie interesu prawnego, który występuje wówczas, gdy istnieje niepewność prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych, którą jest w stanie usunąć sądowy wyrok ustalający, co doprowadzi do definitywnego zakończenia sporu między stronami.

Mając na uwadze powyższe, sąd rozpoznając niniejszą sprawę stanął na stanowisku, że powodowie nie mają interesu prawnego z uwagi na fakt, że ewentualne uwzględnienie ich żądania nie zakończyłoby definitywnie istniejącego pomiędzy stronami sporu. W dalszym ciągu pozostałaby nierozstrzygnięta kwestia rozliczenia zapłaconych do tego czasu przez powodów należności wynikających z łączącej strony umowy kredytu. Mając na względzie twierdzenia strony powodowej, że zawarta umowa kredytu jest nieważna, to przysługuje im dalej idące roszczenie niż żądanie ustalenia nieważności tej umowy, tj. żądanie o zapłatę wszystkich świadczeń, które spełnili na rzecz Banku w wykonaniu tejże umowy. w konsekwencji brak interesu prawnego stanowi wystarczającą podstawę do oddalenia powództwa.

Niemniej niezależnie od powyższej przesłanki oddalenia powództwo w sprawie niniejszej Sąd nie dopatrzył się podstaw do przyjęcia, że powodowie zawierając umowę kredytu hipotecznego z dnia 14 października 2009 r. działali pod wpływem błędów.

Zgodnie z treścią przepisu art. 84 § 1 i 2 k.c. strona danej czynności prawnej, w razie błędu co do jej treści może uchylić się od skutków prawnych oświadczenia woli. W sytuacji, w której oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Co więcej, strona takiej czynności prawnej ma posiadać uprawnienie do powoływać się tylko na błąd istotny, to jest uzasadniający

przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści.

Błąd jako wada oświadczenia woli to mylny obraz rzeczywistości istniejący w umyśle podmiotu składającego oświadczenie woli. Tym samym przesłankami stwierdzającymi istnienie błędu zawarte w art. 84 k.c są mylne wyobrażenia dotyczące treści czynności prawnej oraz istotność błędu.

Powodowie W. O. i J. O. podjęli próbę uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia spornej umowy kredytu wskazując na wywołany przez pozwany bank błąd co do wysokości do wartości całkowitego kosztu kredytu, jak również rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, które w ocenie strony powodowej zostały zaniżone w umowie kredytu.

W umowie kredytu hipotecznego z dnia 14 października 2009r. całkowity koszt kredytu (CKK) na dzień sporządzenia umowy wynosił 324 41050 zł, a ostateczna wysokość CKK uzależniona była od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania (§ 1 ust. 6 umowy). Natomiast rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) została określona w umowie na 11,10%. Ostateczna wysokość RRSO uzależniona będzie od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania (§ 1 ust. 7 umowy).

Wynika z tego, że całkowity koszt kredytu określony w umowie nie uwzględniał zmian poziomu oprocentowania kredytu, które to oprocentowanie, jak wynika z zapisu zawartego z łączącej strony umowy (§ 1 ust. 3 umowy) jest zmienne. Co więcej, w umowie zawarto informację, że wysokość oprocentowania na dzień sporządzenia umowy wynosi 9,50 % w skali roku, na oprocentowanie to składa się suma obowiązującej stawki DBPLN i marży banku, która wynosi 5,34 %. W tym samym paragrafie zostało zawarte oświadczenie kredytobiorcy, że jest świadomy ryzyka wynikającego ze zmiennego oprocentowania, w całym okresie kredytowania i akceptuje to ryzyko.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że pozwany informował wyraźnie powodów w umowie, że całkowity koszt kredytu jest uzależniony od zmian poziomu oprocentowania kredytu w całym okresie kredytowania. Nie miało więc miejsca wprowadzenie powodów w w zakresie powyższych parametrów.

Ponadto wskazać należy, że przedmiotowa umowa łącząca strony postępowania, jak wynika z jej zapisu nie podlegała rygorowi ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001r. W konsekwencji pozwany nie był w ogóle zobowiązany do podawania

rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitego kosztu kredytu. Podane w umowie wartości miały jedynie charakter informacyjny. Obligatoryjne umieszczanie w umowie kredytu informacji na temat CKK i RRSO dotyczyło wyłącznie umów o kredyt konsumencki poniżej kwoty kredytu 80.000 zł.

W tym miejscu nie sposób nie odnieść się do stanowiska strony pozwanej dotyczącego powyższej kwestii, a które to stanowisko Sąd w pełni podziela, że e nawet na gruncie ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001 r. wartości CKK i RRSO nie były traktowane jako elementy przedmiotowo istotne umowy kredytu. Świadczy o tym treść art. 15 tejże ustawy przewidująca, że w razie naruszenia jej przepisów, m.in. w zakresie określenia parametrów CKK i RRSO, treść umowy kredytu zmienia się w ten sposób, że konsument nie jest zobowiązany do zapłaty oprocentowania i innych kosztów kredytu,

z wyjątkiem kosztów ustanowienia zabezpieczenia i ubezpieczenia kredytu, czyli otrzymuje tak zwany „kredyt darmowy”. Sankcja kredytu darmowego jest jedyną sankcją za naruszenie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie naruszenia wskazanych obowiązków informacyjnych. Ustawa nie przewidywała innych sankcji w postaci nieważności umowy ani nie dawała możliwości uchylecia się od skutków oświadczenia woli nawet w przypadku błędnego określenia w umowie wartości CKK lub RRSO. Wynika to z faktu, że CKK

i RRSO, jako parametr niestanowiący elementu przedmiotowo istotnego umowy kredytu, nie może powodować błędu co do treści czynności prawnej w rozumieniu art. 84 § 1 k.c. Tym bardziej przepis ten nie może mieć zastosowania w odniesieniu do przedmiotowej umowy kredytu po jej zmianie na mocy aneksu nr (...), od kiedy przestała ona podlegać przepisom ustawy o kredycie konsumenckim.

Mając na uwadze powyższe kwestie, jak również fakt, że powodowie w sprawie niniejszej dochodzili roszczeń z tytułu błędu, w jaki zostali wprowadzeni przez pozwanego, z racji niezgodnego ze stanem faktycznym podania przez niego w łączącej strony umowie kredytowej całkowitego kosztu kredytu (CKK) oraz rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO) wskazać należy, że powodowie nie wykazali aby błąd na który się powołują dotyczył treści czynności prawnej, ani, że błąd ten był istotny.

Jak zostało już wskazane art. 84 k.c. określa dwie pozytywne i niezbędne przesłanki błędu w znaczeniu prawnym: musi to być błąd co do treści czynności prawnej i musi być błędem istotnym. Błąd odnosi się do treści czynności prawnej, gdy jest z nią ściśle powiązany, to znaczy dotyczy któregośkolwiek chociażby elementu składającego się na jej treść. Błąd może dotyczyć nie tylko essentialia negotii, ale także innych okoliczności lub elementów należących do treści czynności prawnej. Natomiast walor istotności błędu wynikający z art. 84 § 2 k.c., oznacza, że błąd musi być zobiektywizowany; subiektywny pogląd składającego oświadczenie nie wystarcza. Zobiektywizowany charakter błędu wynika z odwołania się do przypuszczenia, jak by się w tej sytuacji zachował człowiek oceniający sprawę rozsądnie i niedziałający pod wpływem błędu, to znaczy, czy złożyłby oświadczenie tej treści.

Odnosząc się do essentialia negotii bądź też elementów należących do czynności prawnej nie sposób w sprawie niniejszej nie odnieść się do przepisu art. 69 ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, w wersji obowiązującej w dniu zawarcia umowy kredytu. Zgodnie z powołaną regulacją umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje oraz warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy. Jak wskazuje się w orzecznictwie umowa kredytu zawiera wszystkie wymagane prawem elementy, jeśli zawiera kwotę kredytu, termin jego spłaty oraz wysokość oprocentowania. Jak wynika z powyższego wśród elementów umowy kredytu nie wskazuje się całkowitego kosztu kredytu czy rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. W konsekwencji podanie powyższych informacji w kredytu mogło mieć jedynie znaczenie informacyjne.

Na marginesie wskazać można tylko, że naruszenie obowiązków informacyjnych na etapie przedkontraktowym dotyczących np. parametrów związanych z całkowitym kosztem kredytu i rzeczywistą roczną stopą oprocentowania, co do zasady, rodzi odpowiedzialność odszkodowawczą. Nie oznacza jednak możliwości uchylecia się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli ze względu na błąd.

W treści umowy strony określiły kwotę, cel na jaki kredyt został udzielony, a także ilość rat uwzględniających zmienną stopę oprocentowania. Te elementy umowy kredytu określały wzajemne prawa i obowiązki stron umowy i stanowiły o treści czynności prawnej, zaś pozostałe elementy umowy miały wyłącznie charakter informacyjny. W konsekwencji Sąd przyjął, że powodowi nie przysługiwało uprawnienie do uchylecia się od oświadczenia woli dotyczącego zawarcia umowy kredytu ze względu na ewentualny błąd.

Co więcej, w sprawie niniejszej brak było również podstaw do stwierdzenia, aby pozwany podstępnie wprowadził powodów w błąd. Przyjmując, że podstępne działanie polegać może na intencjonalnym przedstawieniu nieprawdziwych albo zaprzeczeniu informacjom prawdziwym wskazać należy powód nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczności że pozwany działał z zamiarem wprowadzenia ich w błąd. Tymczasem materiał dowodowy sprawy nie dał podstaw do postawienia pozwanemu zarzutu, aby działał podstępnie w stosunku do powodów.

W tym miejscu nie sposób nie odnieść się do orzeczenia Sądu u Najwyższego, w którym wskazał, że w umowę kredytu bankowego jest co do zasady wpisana niepewność co do wielkości ostatecznych kosztów udzielonego kredytu, które

wiążą się z jego udzieleniem i które ostatecznie obciążają kredytobiorcę (por.: orz. SN z 24.05.2012 r.,

II CSK 429/11, Legalis nr 526856). Powyższe wynika chociażby z faktu zastosowania zmiennego oprocentowania kredytu, zależnego od szeregu czynników, na które kredytobiorca także nie ma wpływu.

Również zarzuty powodów co do sposobu kontaktowania się z bankiem, czy to za pośrednictwem infolinii czy też drogą wymiany korespondencji mailowej nie mogą w najmniejszym stopniu stanowić podstaw do ustalenia błędu w rozumieniu art. 84 k.c.

Warto także podkreślić, że uprawnienie do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone drugiej osobie pod wpływem błędu lub groźby następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa w razie błędu z upływem roku od jego wykrycia. Zdaniem sądu, powódka nie wykazała w sposób jednoznaczny i wiarygodny, kiedy to powzięła wiedzę o błędzie co do treści czynności prawnej. Fakt powyższy nie wynika z zeznań świadków – P. D. czy też J. I.. Rozpatrując dowody przedstawione w sprawie należy wskazać, że oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu i podstępny z winy Banku poczynione pismem z dnia 27.09.2016 r. faktycznie poprzedza Ekspertyzę na okoliczność zaniżenia przez (...) Bank SA RRO i CKK, które wywodzą się z daty 5.12.2016 r., kiedy jak się zdaje, jej wiedza o ewentualnym wprowadzeniu w błąd stała się pewna. Także i z tego powodu, żądanie pozwu podlega oddaleniu.

Podsumowując Sąd stanął na stanowisku, że powodowie nie wykazali, iż błędy, na które się powoływali faktycznie miały miejsce, że dotyczyły treści czynności prawnej i że były istotne. Tym samym Sąd nie mógł przyjąć, że złożone przez powodów oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli dotyczące zawarcia umowy kredytu były skuteczne.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo w całości na podstawie powołanych przepisów.

Orzekając o kosztach postępowania w odniesieniu do powoda J. O. Sąd kierował się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Powód, jako przegrywający sprawę, obowiązany jest zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa procesowego w kwocie 10 817 zł, na która składają się opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w kwocie 10 800 zł ustalonej na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w pierwotnym brzmieniu (Dz. U. 2015, poz. 1804).

W odniesieniu do powódki W. O. Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, w szczególności fakt, że na przestrzeni lat to wyłącznie powódka wykazywał inicjatywę dokonywania spłaty rat zaciągniętego przez powodów kredytu, nawiązywała kontakt z pozwanym bankiem w celu wyjaśnienia pojawiających się w jej ocenie wątpliwości, jak również stan majątkowy powódki, osiągane przez nią dochody i sytuację życiową odstąpił od obciążania jej kosztami sądowymi (powódka złożyła w tej mierze oświadczenie na rozprawie w dniu 29.03.2018 r. - k. 189).